Riktlinje

Hantering av initiativärenden i styrelse och nämnder

Ange underrubrik.

Riktlinje för hantering av initiativärenden i styrelse och nämnder

Dokumenttyp:	**Riktlinje**		
Beslutad av:	Regionstyrelsen	Datum för beslut, paragraf:	2026-09-30 , 140
Diarienummer:	RS/358/2026	Gäller för:	Regionstyrelsen och samtliga nämnder
Giltighetstid:	Tills vidare	Dokumentansvarig:	Sekretariatet
Version:	1.0		
Dokumentet ersätter:	Nyutgåva		

Innehållsförteckning

Inledning 3
Hantering av initiativärenden 3
Beredning av ärendet 5

Inledning

En eller flera ledamöter i en nämnd kan väcka ärenden i nämnden. Dessa ärenden kallas initiativärenden och regleras i 4 kap. 20 § kommunallagen.

För att ett initiativärende ska kunna väckas måste den förtroendevalda vara ordinarie ledamot alternativt tjänstgörande ersättare på sammanträdet.

Ett initiativärende innebär, likt en motion till regionfullmäktige, att en ledamot i nämnden lämnar ett förslag. Det vill säga att ledamoten väcker ett ärende för att denne vill att en fråga ska utredas, genomföras eller på annat sätt hanteras. Ett initiativärende behöver falla under nämndens uppdrag och ansvarsområde.

Med nämnd avses regionstyrelsen och nämnderna. Det är inte möjligt att väcka ett initiativärende på ett utskottssammanträde.

Syftet med denna rutin är att skapa en samsyn kring hantering av initiativärenden i regionstyrelsen och samtliga nämnder inom Region Jämtland Härjedalen.

Rutinen vänder sig till förtroendevalda och tjänstepersoner.

Hantering av initiativärenden

Ett initiativärende ska vara skriftligt, undertecknat och falla under nämndens uppdrag och ansvarsområden för att nämnden ska kunna besluta i ärendet. Det ska innehålla en kort förklaring till ärendet samt ett eller flera yrkanden.

Ett initiativärende kan lämnas in före ett nämndsammanträde eller under ett nämndsammanträde.

Ärendet lämnas in av ledamoten genom att skicka det till sekreteraren och/eller genom att lägga ut det i styrelsens/nämndens Team i kanalen Yrkanden. Oavsett när initiativärendet lämnats in måste ledamoten/ledamöterna lyfta ärendet under sammanträdet för att det ska anses vara väckt. Det betyder vidare att ärendet inte kan beredas, av förvaltningen eller av ett utskott/presidium, innan ärendet formellt är väckt på nämndens sammanträde.

Vid sammanträdet bör initiativärendet lyftas i samband med att föredragningslistan fastställs. Initiativärendet hanteras sedan lämpligen sist på sammanträdet.

Ärendet diarieförs efter att det blivit väckt på sammanträdet.

Beredningstvång gäller inte för styrelse och nämnd vilket innebär att ett ärende som väckts under ett sammanträde kan avgöras på samma sammanträde utan föregående beredning.

Det är dock önskvärt att de ärenden som finns på dagordningen och ska behandlas under ett sammanträde har beretts av förvaltningen. Styrelsen och nämnderna har då ett underlag till ärendet med utredning, konsekvensbedömning och förslag till beslut att ta ställning till utifrån förvaltningens expertis. Regiondirektörens förslag till beslut har då också diskuterats i kansli- och presidieberedning.

På sammanträdet när initiativärendet väcks kan det hanteras på två olika sätt:

1. Nämnden beslutar att ta emot initiativärendet och att hantera det i den sedvanliga beredningsprocessen genom att överlämna initiativärendet till regiondirektören för beredning. (Detta alternativ bör som huvudregel användas.)
2. Nämnden kan, efter yrkande, välja att besluta om hur initiativärendet ska behandlas direkt på sammanträdet, det vill säga besluta om att bifalla, avslå eller anse initiativet vara besvarat, utan föregående beredning.

Vilket sätt som används beror på om ärendet kräver beredning eller inte. Ett ärende som inte kräver beredning kan exempelvis vara om det handlar om att någon ska få i uppdrag att informera nämnden om något eller om ärendet inte ryms inom nämndens ansvarsområde.

Om beslutet är att avslå eller anse ärendet besvarat ska motivering finnas med.

I protokollet hanteras initiativärendet som ett eget ärende och tas upp som en egen paragraf. Av protokollet ska framgå vem eller vilka ledamöter som väckt initiativet, vad det handlar om samt yrkande/yrkandena.

Beredning av ärendet

Om nämnden beslutar att överlämna initiativärendet för beredning bereds ärendet av förvaltningen på sedvanligt sätt för att sedan lyftas till nämnden igen för avgörande. En tjänsteskrivelse tas fram med förslag till beslut där initiativärendet antingen bifalles, avslås eller anses besvarat.

Ärendet ska hanteras snarast möjligt men senast sex månader efter att initiativärendet väckts.